

XÂY DỰNG VĂN HÓA CHẤT LƯỢNG Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM – ĐẠI HỌC ĐÀ NẴNG

Nhận bài:

11 – 11 – 2015

Chấp nhận đăng:

13 – 03 – 2016

<http://jshe.ued.udn.vn/>

Nguyễn Vinh San

Tóm tắt: Xây dựng văn hóa chất lượng trong các cơ sở giáo dục nói chung và giáo dục đại học nói riêng là hoạt động nhằm nâng cao chất lượng đào tạo và quản lý trong Nhà trường theo hướng bền vững. Việc xây dựng thành công văn hóa chất lượng trong Nhà trường sẽ đảm bảo từng thành viên của trường thấu hiểu ý nghĩa, sự cần thiết của quy trình kiểm định, hay nói cách khác mỗi cá nhân xác định rõ ràng, cụ thể trách nhiệm của mình đối với công việc, mức độ yêu cầu về chất lượng đối với công việc của mình, từ đó các thành viên trong đơn vị sẽ xây dựng được kế hoạch làm việc để chất lượng công việc đạt chuẩn. Thông qua hoạt động xây dựng văn hóa chất lượng, mỗi thành viên trong Nhà trường sẽ có những thay đổi, cải tiến để nâng cao chất lượng công việc của mình và hoàn thành nhiệm vụ của tập thể, góp phần đẩy nhanh sự phát triển và hội nhập của Nhà trường trong hệ thống các trường đại học trong nước và trên thế giới.

Từ khóa: chất lượng; văn hóa chất lượng; đảm bảo chất lượng; cơ sở giáo dục; Đại học Sư phạm.

1. Đặt vấn đề

Có rất nhiều các nghiên cứu nhằm nâng cao chất lượng giáo dục nói chung và GDĐH nói riêng. Một trong những giải pháp nâng cao chất lượng được các nhà quản lý giáo dục thừa nhận và các cơ sở giáo dục áp dụng trong đơn vị mình đó là xây dựng hệ thống đảm bảo chất lượng giáo dục. Đó là sự ra đời của Cục Khảo thí và kiểm định chất lượng giáo dục vào năm 2003, tiếp đó là các Ban, Trung tâm, Phòng phụ trách về đảm bảo chất lượng được thành lập ở tất cả các trường ĐH trong cả nước. Các bộ phận phụ trách đảm bảo chất lượng này sẽ là đầu mối giúp cho lãnh đạo của các trường thực hiện các chủ trương, chính sách của Bộ Giáo dục và Đào tạo về đảm bảo quản lý chất lượng giáo dục; xây dựng và phát triển hệ thống quản lý chất lượng đào tạo; xây dựng lộ trình cho công tác đảm bảo chất lượng...

Hiện nay, các cơ sở đào tạo ĐH đã và đang tiến hành công tác kiểm định chất lượng theo 10 tiêu chuẩn

và 61 tiêu chí (tiêu chuẩn đánh giá chất lượng giáo dục trường đại học). Tuy nhiên, trên thực tế, nếu như chỉ hoàn thành báo cáo tự đánh giá và khâu đánh giá ngoài theo các tiêu chí cụ thể, mà thiếu đi giá trị cốt lõi đó là xây dựng văn hoá chất lượng theo bộ tiêu chuẩn này thì hiệu quả sẽ rất hạn chế. Vì khi từng thành viên của trường chưa thấu hiểu ý nghĩa, sự cần thiết của quy trình kiểm định, hay nói cách khác mỗi cá nhân chưa xác định rõ ràng, cụ thể trách nhiệm của mình đối với công việc, mức độ yêu cầu về chất lượng đối với công việc của mình, thì thực sự họ không thể xây dựng được kế hoạch làm việc hoặc làm như thế nào để đạt được chuẩn chất lượng.

Các báo cáo tự đánh giá và đánh giá ngoài đều không phản ánh được thực chất “đạt được các mục tiêu đề ra” ở mức độ nào, không phản ánh được đầy đủ các nguyên nhân dẫn đến việc không đạt được chất lượng như mong muốn. Khi tiến hành nghiên cứu để triển khai xây dựng hệ thống đảm bảo chất lượng ở các trường ĐH, để hệ thống đảm bảo chất lượng này có thể vận hành tốt, đem lại chất lượng như mong muốn, ngay từ khi bắt đầu triển khai, lãnh đạo trường cần phải có kế hoạch xây dựng thành công “văn hoá chất lượng” trong

* Liên hệ tác giả

Nguyễn Vinh San

Trường Đại học Sư phạm - Đại học Đà Nẵng

Email: ngvinhsan@ued.udn.vn

toàn trường. Và Trường Đại học Sư phạm – ĐHQĐHN cũng không nằm ngoài xu thế đó.

Từ năm 2009 Trường ĐHSPT – ĐHQĐHN bắt đầu tiến hành lấy ý kiến SV về GV, lấy ý kiến SV tốt nghiệp về chất lượng đào tạo của Nhà trường. Năm 2011 Trường đã xây dựng thành công bộ tiêu chuẩn ISO 9001:2008, tiếp tục lấy ý kiến SV về GV và chất lượng đào tạo của Nhà trường, lấy ý kiến của các nhà tuyển dụng về chất lượng SV do Nhà trường đào tạo. Và Trường quyết định một bước tiến mới trong công tác đảm bảo chất lượng đó là quyết tâm xây dựng thành công văn hóa chất lượng tại Trường.

2. Nội dung

2.1. Khái niệm văn hoá chất lượng

Văn hoá chất lượng là một khái niệm quan trọng trong kiểm định chất lượng nhưng còn khá mới mẻ và chưa có nhiều người biết đến. Thực tế này khiến công tác đảm bảo chất lượng đào tạo trở thành trách nhiệm riêng của một bộ phận nào đó trong Nhà trường, đồng thời tác động thực sự của công tác này còn chưa được như mong đợi. Vậy, văn hoá chất lượng là gì? Làm thế nào để xây dựng văn hoá chất lượng bên trong các trường đại học đang là những câu hỏi nghiêm túc được đặt ra để giải bài toán “chất lượng”.

Các nhà nghiên cứu trên thế giới đã đưa ra nhiều quan điểm khác nhau về định nghĩa văn hoá chất lượng:

Hiệp hội Các trường Đại học Châu Âu (The European Universities Association - EUA) [1] cho rằng: Văn hoá chất lượng được xem xét dựa trên 02 yếu tố khác nhau:

- Yếu tố thứ nhất của VHCL là một tập hợp các giá trị, các niềm tin, những mong đợi hướng đến chất lượng.

- Yếu tố thứ hai, yếu tố quản lý/cơ cấu có các quy trình đảm bảo chất lượng và các nỗ lực hợp tác được xác định từ trước.

Cũng theo EUA, hai thành phần chính của văn hoá chất lượng là quản lý chất lượng và cam kết chất lượng.

Quản lý chất lượng là một phần kỹ thuật của văn hoá chất lượng, bao gồm các công cụ và thủ tục cần thiết để đo lường, đánh giá, kiểm soát và nâng cao chất lượng. Cam kết chất lượng là một phần *văn hoá* của nền văn hoá chất lượng. Cam kết ở cả hai cấp độ cá nhân và

ở cấp độ tổ chức là điều cần thiết cho việc tạo ra một nền văn hóa chất lượng.

Harvey đã xác định một số các tính năng phân biệt của một nền văn hóa chất lượng: quyền sở hữu chất lượng học tập, lấy SV làm trung tâm giảng dạy/học tập, chia sẻ kinh nghiệm; các thành viên trong tổ chức tự giác trong thực thi công vụ và phát huy các sáng kiến trong công việc nhằm nâng cao chất lượng và hiệu quả của nhiệm vụ được giao; sự chia sẻ trách nhiệm của tất cả các bên liên quan trong tổ chức [2].

Theo quan điểm của Trường Đại học Uludag (Thổ Nhĩ Kỳ): Văn hoá chất lượng là một khái niệm đa chiều phụ thuộc vào bối cảnh cụ thể, nhằm hướng đến đạt được sự xuất sắc trong tầm nhìn và sứ mạng của từng chương trình cụ thể cũng như của từng trường đại học. Họ tin tưởng sự thành lập và quản lý quy trình chất lượng liên tục, sự kiểm soát, đánh giá và cải tiến chính nó là cốt lõi tạo dựng và duy trì văn hoá chất lượng [3].

Theo tác giả Trần Thu Thủy và Nguyễn Lương Lê Chi [4] ở Việt Nam, văn hoá chất lượng được hiểu là:

1. Tập hợp những thói quen, niềm tin và hành vi liên quan đến chất lượng mà các thành viên trong Nhà trường cùng chia sẻ.

2. Các yếu tố được hình thành trong những hoạt động quản lý chất lượng hàng ngày cũng như trong triển khai các chương trình chất lượng dài hạn.

3. Văn hoá chất lượng chính là môi trường chất lượng; là những gì được chất lọc và đã thăng hoa thành giá trị trong quá trình hoạt động của Nhà trường.

Theo chúng tôi, VHCL là hệ thống các giá trị, chuẩn mực và thói quen làm việc có chất lượng đã định hình của mọi thành viên trong đơn vị nhằm thực hiện công việc được giao một cách tốt nhất.

Vậy, để hiểu và xây dựng VHCL, một mặt cần phải tác động đến hiểu biết, qui định/tổ chức và các biện pháp quản lý; mặt khác phải tác động đến quan điểm, niềm tin về các giá trị của những người cùng tham gia tổ chức.

2.2. Xây dựng văn hóa chất lượng ở Trường Đại học Sư phạm – ĐHQĐHN

2.2.1. Những hoạt động đã triển khai

Trường Đại học Sư phạm – ĐHQĐHN đã xác định mục tiêu phát triển Nhà trường đến năm 2015 và tầm nhìn đến năm 2020 [5], đồng thời đề ra các nhiệm vụ và giải pháp thực hiện, trong đó tăng cường hoạt động đảm

bảo chất lượng nhằm nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện cho SV được xem là một trong những nhiệm vụ chủ yếu và xuyên suốt của quá trình phát triển Nhà trường. Việc xác định tăng cường hoạt động đảm bảo chất lượng trong Trường Đại học Sư phạm là đáp ứng chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách của Nhà nước về đổi mới căn bản và toàn diện GDĐH Việt Nam, phù hợp với xu hướng quốc tế hóa trong lĩnh vực giáo dục đào tạo và đặc biệt là xu hướng tiêu chuẩn hóa các trường ĐH trên thế giới thông qua hệ thống kiểm định, đánh giá, xếp loại các trường ĐH. Đây là nền tảng cho việc xây dựng văn hóa chất lượng trong Nhà trường.

Nhà trường đã tiến hành thành lập các đơn vị chức năng về đảm bảo chất lượng giáo dục: Hội đồng đảm bảo chất lượng giáo dục cấp trường do Hiệu trưởng làm chủ tịch. Hội đồng bao gồm những thành viên có uy tín và kinh nghiệm trong giảng dạy, nghiên cứu và quản lý giáo dục. Tương tự như vậy là Hội đồng đảm bảo khoa học cấp khoa do Trưởng khoa làm chủ tịch. Phòng Khảo thí và đảm bảo chất lượng giáo dục là đơn vị chuyên trách về về đảm bảo chất lượng, có chức năng tham mưu cho lãnh đạo Nhà trường về công tác khảo thí và đảm bảo chất lượng giáo dục.

Quan điểm chỉ đạo về hoạt động đảm bảo chất lượng như sau [6]:

- Đưa đảm bảo chất lượng giáo dục và kiểm định chất lượng thành hoạt động thường xuyên của trường theo nội dung của luật GDĐH, theo nghị định 296 và chỉ thị của Bộ Giáo dục và Đào tạo.

- Lập kế hoạch phát triển và triển khai các hoạt động đảm bảo chất lượng trong trường phù hợp với mục tiêu: đào tạo theo nhu cầu xã hội; nâng cao chất lượng đào tạo toàn diện; chuẩn hóa chương trình theo hướng hội nhập quốc tế.

- Chú trọng bồi dưỡng, đào tạo nguồn nhân lực, tạo điều kiện thuận lợi về cơ sở vật chất và có sự phân bổ kinh phí hàng năm nhằm tăng cường và nâng cao hiệu quả các hoạt động đảm bảo chất lượng.

- Lãnh đạo các cấp ủy Đảng, các cấp chính quyền, các tổ chức đoàn thể trong trường tập trung chỉ đạo, điều hành và triển khai kế hoạch phát triển hoạt động đảm bảo chất lượng.

- Mỗi thành viên của Trường Đại học Sư phạm cam kết thực hiện văn hóa chất lượng, luôn suy nghĩ và hành

động hướng đến mục đích nâng cao chất lượng trong công việc của các nhân và đơn vị.

Triển khai các hoạt động cụ thể nhằm xây dựng văn hóa chất lượng tại Nhà trường như sau:

- Tổ chức các đợt tập huấn về văn hóa chất lượng theo từng lĩnh vực cho tất cả cán bộ lãnh đạo, quản lý, GV, viên chức và SV trong toàn trường.

- Xây dựng mới hoặc rà soát và điều chỉnh chức năng, nhiệm vụ và quy trình đảm bảo chất lượng của tất cả các đơn vị trong Nhà trường.

- Các đơn vị có văn bản phân công, phân nhiệm tới từng cá nhân trong đơn vị.

- Các đơn vị và cá nhân có kế hoạch hoạt động cụ thể (có thể đánh giá được) theo từng năm học.

- Hàng năm các đơn vị và cá nhân có báo cáo đánh giá chất lượng dựa trên kế hoạch đã đề xuất.

- Xây dựng trang mạng đảm bảo chất lượng nhằm cập nhật và công khai các thông tin cần thiết liên quan đến hoạt động đảm bảo chất lượng.

- Xây dựng diễn đàn online về nâng cao chất lượng đào tạo.

Lãnh đạo Nhà trường xem việc đảm bảo chất lượng giáo dục là ưu tiên hàng đầu trong chiến lược phát triển của Nhà trường trong giai đoạn hiện nay nhằm củng cố và nâng cao vị thế của Nhà trường trong khối các trường Sư phạm trên toàn quốc. Năm 2008 Nhà trường quyết định thành lập đơn vị chuyên trách về đảm bảo chất lượng, tiếp đó là quyết liệt trong triển khai các hoạt động nhằm đảm bảo chất lượng đào tạo như: xây dựng bộ quy trình hoạt động theo tiêu chuẩn ISO 9001:2008, cử cán bộ đi học về đo lường và đánh giá trong giáo dục, tiến hành các hoạt động đánh giá công tác giảng dạy của GV, đánh giá hoạt động của các đơn vị quản lý, phục vụ đào tạo, lấy ý kiến phản hồi của SV tốt nghiệp, của cựu SV và của nhà tuyển dụng. Đảng ủy có một nghị quyết chuyên đề về đảm bảo chất lượng và xây dựng văn hóa chất lượng trong đơn vị, là tiền đề cho việc triển khai các hoạt động sau này.

Trong thời gian qua hoạt động đảm bảo chất lượng được Nhà trường quan tâm, đã được đầu tư với mức độ nhất định về cơ sở vật chất, thiết bị và đội ngũ, và đã đạt được những kết quả bước đầu quan trọng. Tuy nhiên, các hoạt động này đang dừng ở mức đảm bảo chất lượng giáo dục đào tạo tại Nhà trường. Các hoạt động

về xây dựng văn hóa chất lượng chưa được đầu tư triển khai mạnh mẽ. Những kiến thức về văn hóa chất lượng chưa đến được với tất cả các thành viên trong Nhà trường, dẫn đến vẫn còn một bộ phận cán bộ, GV, SV chưa thực sự hiểu và tham gia vào chủ trương lớn này của Nhà trường. Đây chính là cần khắc phục trong thời gian tới.

2.2.2. Các yếu tố ảnh hưởng tới việc xây dựng văn hóa chất lượng tại Trường Đại học Sư phạm – ĐHQĐN

Từ những nghiên cứu của các nhà khoa học và thực tế ở Việt nam, theo chúng tôi việc xây dựng văn hóa chất lượng tại một cơ sở giáo dục sẽ chịu ảnh hưởng của các yếu tố và nhóm yếu tố sau:

- Cơ chế, chính sách cấp vĩ mô của Nhà nước và của ngành giáo dục: Cơ chế chính sách của nhà nước đóng vai trò hết sức quan trọng trong việc định hướng đi cho các cơ sở giáo dục thành viên. Các chính sách này phải được cụ thể hóa bằng luật và có sự chỉ đạo thống nhất từ trên xuống dưới về việc thực hiện. Hiện nay, Luật giáo dục đại học (2012) đã được ban hành. Hoạt động đảm bảo chất lượng giáo dục và xây dựng văn hóa chất lượng đã được đưa vào luật, tuy nhiên mục tiêu, chiến lược và kế hoạch thực hiện lâu dài lại chưa được cụ thể hóa. Đây chính là nguyên nhân vấn đề đảm bảo chất lượng và xây dựng văn hóa chất lượng chưa đạt được hiệu quả mong muốn trong thời gian qua.

- Lãnh đạo đơn vị: là người định hướng và xác định chiến lược phát triển đơn vị, đưa các chính sách vĩ mô vào thực tế của đơn vị. Lãnh đạo tác động vào hầu hết các yếu tố cấu thành nên văn hóa chất lượng tại đơn vị; đóng vai trò quan trọng trong việc thành công hay thất bại của quá trình xây dựng văn hóa chất lượng.

- Công tác quản lý: giúp cụ thể hóa các mục tiêu chiến lược mà lãnh đạo đề ra; đưa các mục tiêu, chiến lược phát triển đến từng thành viên trong đơn vị. Công tác quản lý giám sát quá trình xây dựng văn hóa chất lượng và đảm bảo quá trình này diễn ra theo đúng mục tiêu, chiến lược đề ra.

- Truyền thống, văn hóa của đơn vị: Đây là yếu tố tác động gián tiếp tới quá trình xây dựng văn hóa chất lượng. Tuy nhiên nó lại đóng vai trò là nền tảng, là điểm tựa cho mọi thành viên trong đơn vị trong quyết tâm xây dựng văn hóa chất lượng.

- Đội ngũ cán bộ, giảng viên và sinh viên: Là những con người trực tiếp tham gia vào quá trình xây dựng và phát triển văn hóa chất lượng tại đơn vị. Sự quyết tâm, đồng lòng, đoàn kết của các cá nhân trong đơn vị là chìa khóa trong sự thành công của mọi mục tiêu, chiến lược của đơn vị. Có thể nói đây chính là yếu tố quan trọng nhất và có tác động lớn nhất tới sự phát triển của đơn vị. Đội ngũ cán bộ, giảng viên có trình độ chuyên môn, ý thức chính trị cao; Sinh viên có kiến thức, kỹ năng, phẩm chất tốt sẽ góp phần lớn vào thành công chung của đơn vị. Ngược lại, đội ngũ cán bộ, giảng viên, sinh viên không đáp ứng được các yêu cầu chuyên môn hay phẩm chất đạo đức chính trị kém thì chắc chắn đơn vị đó sẽ không thể nào phát triển được.

- Các yếu tố ngoại cảnh bên ngoài như: thể chế chính trị, văn hóa dân tộc, nền kinh tế, sự ủng hộ của các tổ chức và cá nhân bên ngoài Nhà trường cũng ảnh hưởng không nhỏ tới việc xây dựng văn hóa chất lượng. Đây không phải là các yếu tố quyết định nhưng cũng đóng vai trò khá lớn trong việc xây dựng thành công văn hóa chất lượng.

Các nghiên cứu và tìm hiểu ở trên đã chỉ ra được các yếu tố ảnh hưởng tới việc xây dựng văn hóa chất lượng ở một cơ sở giáo dục. Trường Đại học Sư phạm cũng không nằm ngoài cái chung đó. Tuy nhiên, công tác xây dựng văn hóa chất lượng ở Nhà trường đang trong giai đoạn khởi động triển khai và tạo nền tảng cho sự phát triển bền vững về sau nên theo tôi các yếu tố ảnh hưởng nhiều nhất tới việc xây dựng văn hóa chất lượng tại Trường Đại học sư phạm – ĐHQĐN là lãnh đạo, công tác quản lý và hệ thống văn bản.

Lãnh đạo sẽ là người quyết định có đưa xây dựng văn hóa chất lượng vào Nhà trường hay không, định hướng triển khai như thế nào, vai trò của nó ở đâu trong chiến lược phát triển Nhà trường. Nhận thức của lãnh đạo Nhà trường về văn hóa chất lượng rất quan trọng trong việc triển khai xây dựng thành công văn hóa chất lượng tại đơn vị. Uy tín của lãnh đạo đối với cán bộ, GV và SV là hết sức quan trọng trong việc triển khai một chủ trương mới của Nhà trường. Lãnh đạo tác động vào hầu hết các yếu tố của văn hóa chất lượng.

Công tác quản lý giúp cho các kế hoạch triển khai được đi vào thực tế, đưa văn hóa chất lượng đi vào từng hoạt động cụ thể của đơn vị. Đây là chủ trương mới, chưa thành thói quen trong quan hệ ứng xử cũng như

giải quyết công việc giữa GV với GV, GV với SV, cán bộ quản lý với GV và SV, giữa GV và SV với lãnh đạo các khoa, phòng chức năng của Nhà trường, cũng như giữa Nhà trường với xã hội bên ngoài, mà chưa thành thói quen thì cần phải có sự quan tâm, chỉ đạo, KTĐG, nhắc nhở, rút kinh nghiệm của các đơn vị quản lý. Nếu công tác triển khai và quản lý không đồng bộ sẽ dẫn tới việc lộn xộn trong hoạt động thực tế và sẽ không thể đạt được kết quả như mong muốn.

Hệ thống văn bản chính là cơ sở để mọi thành viên trong Nhà trường nắm được chủ trương, chiến lược phát triển, kế hoạch hành động và các hoạt động cụ thể. Hệ thống văn bản cũng là cơ sở để tổng hợp, KTĐG những việc làm được và chưa làm được tại đơn vị. Hệ thống văn bản không rõ ràng hoặc không đầy đủ sẽ khiến cho con đường xây dựng văn hóa chất lượng có thể bị chệch hướng đi.

2.2.3. Những thuận lợi và khó khăn khi xây dựng văn hóa chất lượng tại Trường Đại học Sư phạm – ĐHQN

Việc xây dựng văn hóa chất lượng đã được Bộ Giáo dục và Đào tạo khởi động triển khai từ năm 2003 cùng với sự kiện thành lập Cục Khảo thí và Kiểm định chất lượng giáo dục. Đi cùng với đó là rất nhiều các dự án và các hội nghị, hội thảo bàn về xây dựng văn hóa chất lượng trong cơ sở giáo dục với sự tham gia của rất nhiều các chuyên gia đầu ngành trong lĩnh vực quản lý giáo dục.

Đảng và Nhà nước ngày càng quan tâm hơn tới chất lượng giáo dục và xây dựng văn hóa chất lượng. Sự ra đời của luật GDĐH 2012 và vấn đề Đảm bảo chất lượng giáo dục được đưa vào luật thể hiện quyết tâm của Nhà nước và các Bộ ngành trong việc nâng cao chất lượng giáo dục nói chung và chất lượng GDĐH nói riêng.

Trong những năm gần đây, hệ thống cơ sở vật chất của Nhà trường không ngừng được trang bị và hiện đại hóa: 100% các phòng học được lắp hệ thống máy chiếu, các phòng học lớn được trang bị thêm hệ thống âm thanh. Các phòng thí nghiệm, thực hành được đầu tư thiết bị hiện đại: Trường hiện có 7 phòng thực hành máy tính được trang bị laptop; 7 phòng thí nghiệm vật lý, 7 phòng thí nghiệm hóa học và 6 phòng thí nghiệm sinh học đáp ứng đầy đủ như cầu học tập, thực hành và nghiên cứu của SV. Trường còn đầu tư xây dựng 3 phòng thực hành phương pháp giảng dạy với nhiều thiết bị phục vụ hiện đại như máy quay, máy trộn video, bảng

tương tác, máy chiếu... và 1 phòng thực hành báo chí phục vụ ghi âm, ghi hình, làm báo cho SV khối ngành báo chí.

Một thuận lợi nữa của trường Sư phạm là sự đồng lòng, quyết tâm của tất cả cán bộ, GV, công nhân viên, SV và sự vào cuộc của tất cả các đơn vị khoa phòng trong Nhà trường. Chỉ trong thời gian ngắn nhiều hoạt động nhằm đảm bảo chất lượng được hoàn thành như: nhận chứng nhận ISO 9001:2008 của trung tâm Quarcert, hoàn thành kiểm định Nhà trường, các hoạt động đánh giá công tác giảng dạy, đánh giá hoạt động của các phòng ban, đánh giá lãnh đạo được SV tham gia và được sự ủng hộ của CBGV trong Nhà trường.

Bên cạnh những thuận lợi từ bên trong, Nhà trường còn nhận được sự ủng hộ của các cá nhân và tổ chức bên ngoài, nhiều dự án được xây dựng và được triển khai tại Nhà trường, giúp cho Nhà trường thay đổi rõ rệt về cảnh quan, cơ sở vật chất cũng như đào tạo, bồi dưỡng cán bộ.

Đất nước đang trên con đường đổi mới, thời kỳ giao thoa giữa cái cũ và cái mới cũng gây không ít khó khăn cho sự phát triển của Nhà trường. Đời sống cán bộ, GV chưa thực sự ổn định dẫn đến chưa yên tâm trong công tác. Kinh tế suy thoái kéo theo nhiều hệ lụy như nguồn đầu tư bị cắt giảm, các chính sách phát triển đưa ra không thể triển khai bởi thiếu kinh phí. Tiếp theo đó sự phát triển ồ ạt về số lượng trường và hệ đào tạo dẫn đến sự cạnh tranh gay gắt giữa các trường.

Từ năm 2006, trường đã chuyển hẳn sang đào tạo theo học chế tín chỉ. Sự thay đổi về phương thức đào tạo đã gây không ít khó khăn trong Nhà trường khi mà đội ngũ GV chưa đáp ứng đủ về số lượng theo yêu cầu. Quy mô đào tạo ngày càng tăng trong khi đội ngũ GV không tăng theo kịp dẫn đến sự quá tải trong việc dạy và học, một GV dạy nhiều môn và có môn chỉ có một GV.

Hệ thống cơ sở vật chất, trang thiết bị được trang bị ngày càng nhiều và hiện đại tuy nhiên khó khăn kéo theo là số lượng nhân viên quản lý, phục vụ, kinh phí bảo trì, sửa chữa rất tốn kém. Nguồn kinh phí hạn hẹp nên đầu tư chưa đồng bộ dẫn đến hiệu quả thu được chưa được như mong muốn.

Xây dựng văn hóa chất lượng là chủ trương mới, chưa được triển khai rộng rãi và đồng bộ ở các cơ sở giáo dục. Việc triển khai xây dựng văn hóa chất lượng ở

Trường Đại học Sư phạm – ĐHQĐN chỉ mới bắt đầu, vẫn còn một số cán bộ GV, SV chưa hiểu hết được các chuẩn mực và ý nghĩa của văn hóa chất lượng.

Những khó khăn trên đã ảnh hưởng không nhỏ tới việc đảm bảo chất lượng giáo dục đào tạo của Nhà trường cũng như xây dựng văn hóa chất lượng ở đơn vị.

2.2.4. Thực trạng công tác lãnh đạo, quản lý và hệ thống văn bản phục vụ xây dựng văn hóa chất lượng

Qua điều tra khảo sát thực trạng xây dựng văn hóa chất lượng ở Trường Đại học Sư phạm – ĐHQĐN (khảo sát 5 mức độ theo thang Likert) đối với 110 cán bộ, GV và 170 sinh viên là cán bộ lớp, cán bộ đoàn, kết hợp với phỏng vấn một số cán bộ lãnh đạo của Nhà trường. Kết quả thu được như sau:

Tiến hành xử lý số liệu ý kiến đánh giá của cán bộ và sinh viên đối với từng tiêu chí được sử dụng để tính điểm trung bình đánh giá đối với các nhóm vấn đề cũng như điểm trung bình của các tiêu chí về VHCL như: Lãnh đạo, công tác quản lý, hệ thống văn bản, nhận thức hành vi thay đổi.

Dựa vào kết quả nghiên cứu tác động của các yếu tố lãnh đạo, công tác quản lý và hệ thống văn bản đến việc xây dựng văn hóa chất lượng ở Trường Đại học Sư phạm – ĐHQĐN, có thể rút ra một số kết luận như sau:

Ở Trường Đại học Sư phạm – ĐHQĐN, Lãnh đạo, công tác quản lý và hệ thống văn bản đã có nhiều thay đổi tích cực và hướng tới xây dựng văn hóa chất lượng ở Nhà trường. Có tác động thay đổi nhận thức, thái độ và hành vi của cán bộ, sinh viên trong Nhà trường theo hướng tích cực hơn.

Có thể kết luận việc xây dựng văn hóa chất lượng là hoạt động tốt, cần tiếp tục đầu tư, hoàn thiện các mục tiêu, chiến lược, các cơ chế chính sách sao cho tối ưu nhất. Nhà trường cần huy động sự tham gia của tất cả CBVC và SV trong đơn vị.

Kết quả nghiên cứu đã khẳng định được vai trò của lãnh đạo, công tác quản lý và hệ thống văn bản là hết sức quan trọng trong việc xây dựng văn hóa chất lượng. Nhất là trong giai đoạn bắt đầu triển khai xây dựng.

Tóm lại, qua nghiên cứu tác động của lãnh đạo, công tác quản lý và hệ thống văn bản đến việc xây dựng văn hóa chất lượng ở Trường Đại học Sư phạm – ĐHQĐN chúng tôi rút ra được tác động của các yếu tố này như sau:

Về lãnh đạo: đã xây dựng được mục tiêu và chiến lược phát triển văn hóa chất lượng ở tất cả các đơn vị trong Nhà trường; đã đưa ra được các biện pháp cụ thể nhằm huy động sự tham gia của mọi cán bộ công chức và SV trong việc xây dựng văn hóa chất lượng; gương mẫu thực hiện văn hóa chất lượng ở đơn vị; đã đưa ra được các chính sách nhằm hỗ trợ cán bộ và người học trong công tác, học tập, nghiên cứu khoa học; có chiến lược nhằm đổi mới phương pháp giảng dạy, KTĐG và chương trình đào tạo nhằm nâng cao chất lượng đào tạo.

Về công tác quản lý: đã lập kế hoạch triển khai văn hóa chất lượng tới toàn thể CBVC và SV, điều hành tổ chức tốt các hoạt động nhằm thúc đẩy phát triển văn hóa chất lượng, thực hiện tốt công tác kiểm tra, giám sát, đôn đốc thực hiện việc triển khai xây dựng văn hóa chất lượng; tạo được môi trường làm việc dân chủ, công bằng, thân thiện và cởi mở; thực hiện tốt việc hỗ trợ người học và khai thác tốt tiềm năng sẵn có của Nhà trường.

Về hệ thống văn bản: đang được xây dựng, cập nhật đầy đủ, thích hợp và rõ ràng đáp ứng tốt nhu cầu phát triển của Nhà trường, được lưu trữ một cách khoa học, an toàn dưới nhiều hình thức, dễ dàng tìm kiếm, khai thác và sử dụng, được triển khai rộng rãi tới mọi đối tượng trong Nhà trường.

Tuy nhiên, ba yếu tố này được đánh giá là phát triển có sự lệch pha nhau, cần điều chỉnh bổ sung sao cho lãnh đạo phải tốt hơn, nhạy bén hơn. Công tác quản lý cần theo kịp yêu cầu của lãnh đạo và hệ thống văn bản cần phải nhanh chóng và đầy đủ, đáp ứng được yêu cầu là phương tiện truyền tải thông tin. Hỗ trợ cho việc xây dựng VHCL nói riêng và góp phần vào sự phát triển chung của Nhà trường.

2.2.5. Khuyến nghị

Qua kết quả nghiên cứu, tác giả xin đưa ra một số khuyến nghị đối với Trường Đại học Sư phạm – ĐHQĐN:

- Tiếp tục đẩy mạnh triển khai xây dựng và thực hiện văn hóa chất lượng trong Nhà trường một cách sâu rộng, bằng hoạt động cụ thể, từ các hoạt động nhỏ cho tới những chủ trương chính sách lớn.

- Có biện pháp phổ biến, tập huấn về văn hóa chất lượng cho toàn thể CBVC và SV trong Nhà trường.

- Cần xây dựng lộ trình cụ thể cho việc xây dựng văn hóa chất lượng trong Nhà trường.

- Xây dựng kế hoạch chi tiết cho từng giai đoạn phát triển.

- Triển khai đồng bộ tới tất cả các cá nhân, tập thể và tổ chức trong Nhà trường.

- Thường xuyên đôn đốc, nhắc nhở và tuyên truyền tới mọi thành viên trong đơn vị về việc xây dựng văn hóa chất lượng trong Nhà trường.

- Định kì kiểm tra, tổng kết, đánh giá kết quả đạt được theo đúng lộ trình xây dựng.

3. Kết luận

Kết quả nghiên cứu đã chỉ ra được các khái niệm chung nhất về văn hóa chất lượng, các yếu tố ảnh hưởng đến việc xây dựng văn hóa chất lượng ở các cơ sở giáo dục nói chung và tại Trường Đại học Sư phạm – ĐHQĐ nói riêng. Nghiên cứu cũng đã tổng hợp được những hoạt động đã triển khai và thực trạng xây dựng VHCL ở Trường Đại học Sư phạm – ĐHQĐ. Từ kết quả nghiên cứu, CBGV và SV của Nhà trường sẽ có được cái nhìn tổng quát về việc xây dựng văn hóa chất lượng và hoạt động đảm bảo chất lượng trong đơn vị. Từ những hiểu biết chung đó, mỗi tập thể và cá nhân trong Nhà trường

sẽ xây dựng cho mình một kế hoạch cụ thể và tốt nhất nhằm hoàn thành nhiệm vụ chính trị của đơn vị.

Tài liệu tham khảo

- [1] EUA, (2006) Quality Culture in European University: A bottom-up approach, Brussel, EUA.
- [2] Harvey, L. and Green, D. (1993) Defining Quality, Assessment and Evaluation in Higher Education, 18(1), pp. 9-34.
- [3] Uludag University, 2002, Uludag University Report on Quality Culture: Implementing Bologna Reforms.
- [4] <http://www.spnttw.edu.vn/Pages/ArticleDetail.aspx?siteid=1&sitepageid=138&articleid=330>
- [5] Trường Đại học Sư phạm, (2012) Quyết định số 773/QĐ-ĐHSP, ngày 28 tháng 12 năm 2012, kế hoạch chiến lược phát triển trường Đại học Sư phạm giai đoạn 2010 -2020.
- [6] Trường Đại học Sư phạm, (2013) Nghị quyết số: 13-NQCD/ĐU ngày 24/1/2013. Nghị quyết về việc phát triển hoạt động đảm bảo chất lượng tại Trường Đại học Sư phạm giai đoạn 2013-2015 và tầm nhìn đến năm 2020.
- [7] Quốc hội nước CHXNCN Việt Nam, (2012) Luật giáo dục đại học.

BUILDING UP A QUALITY CULTURE

AT UNIVERSITY OF EDUCATION, THE UNIVERSITY OF DA NANG

Abstract: Building up a quality culture in educational institutions in general and higher education institutions in particular is an activity aimed at enhancing the quality of training and management in schools in a sustainable way. The successful construction of the school quality culture ensures that every school member deeply understands the significance and necessity of the accreditation process; in other words, each individual clearly identifies his or her specific responsibilities for his or her tasks attached to the quality levels required, thereby working out a plan to achieve the set quality standards. Through the activity of building up the quality culture, each member of the school is to make changes and improvements in order to improve the quality of his or her tasks and to complete of the duties of their groups, thereby contributing to the acceleration of the development and integration of the institutions in the university system at home and in the world.

Key words: quality; quality culture; quality assurance; educational institutions; University of Education.

: